

ค่า คุณภาพ 'ธรรม'

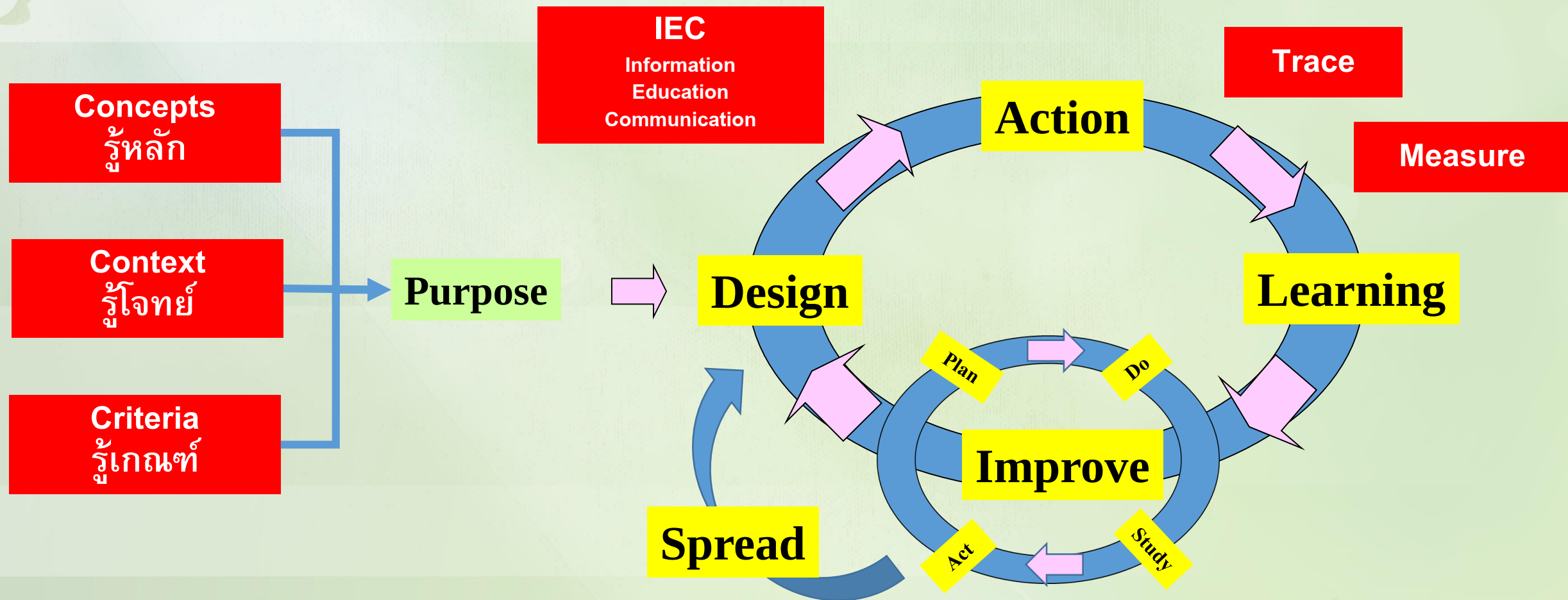
19th HA Regional Forum @ Chiangmai

14 มิถุนายน 2561 ศูนย์การประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติฯ

Effective Standard Implementation

อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล
สงกรานต์ มีชูนี้ก

วงล้อคุณภาพ 3C - PDSA / DALI

PDSA/DALI กับ 3P

PDSA		3P	DALI
Plan	Purpose	Purpose	
	Process design	Process	Design
Do	Process deployment		Action
Study	Performance measurement	Performance	Learning
Act	Performance improvement		Improvement

3C อาจเริ่มจาก C ตัวใดก็ได้

เริ่มจากการรู้โจทย์

คือการพิจารณา concern ของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน/ระบบงาน

เริ่มจากการรู้หลัก

คือการพิจารณาความสำเร็จที่ผ่านมามีเกิดจากการใช้หลักการอะไร หรือพิจารณาว่าความล้มเหลวที่ผ่านมานั้นเกิดจากการไม่ใช้หลักการอะไรที่ควรใช้

Core Values & Concepts รู้หลัก

Context รู้โจทย์

Criteria รู้เกณฑ์

Plan/Design -> Do

Purpose

Process

Performance

Study/Learn

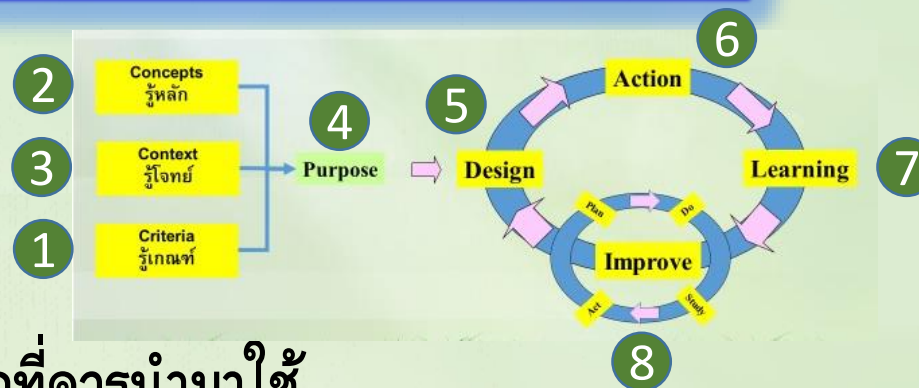
Act/Improve

เริ่มจากการรู้เกณฑ์

คือการพิจารณามาตรฐานของระบบงาน มาตรฐานวิชาชีพ

การนำมาตรฐานไปปฏิบัติ

(1) **C**riteria

(2) **C**ore Values and Concepts

(3) **C**ontext

(4) **P**urpose & Drivers

(5) **P**rocess Design

(6) **P**rocess Deployment

(7) **P**erformance assessment and learning

(8) **P**erformance Improvement

(9) **S**pread

ถอดรหัสมาตรฐาน

ค่านิยมและแนวคิดหลักที่ควรนำมาใช้

ดูโจทย์ขององค์กร

ตั้งเป้า และวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อน

ออกแบบกระบวนการ

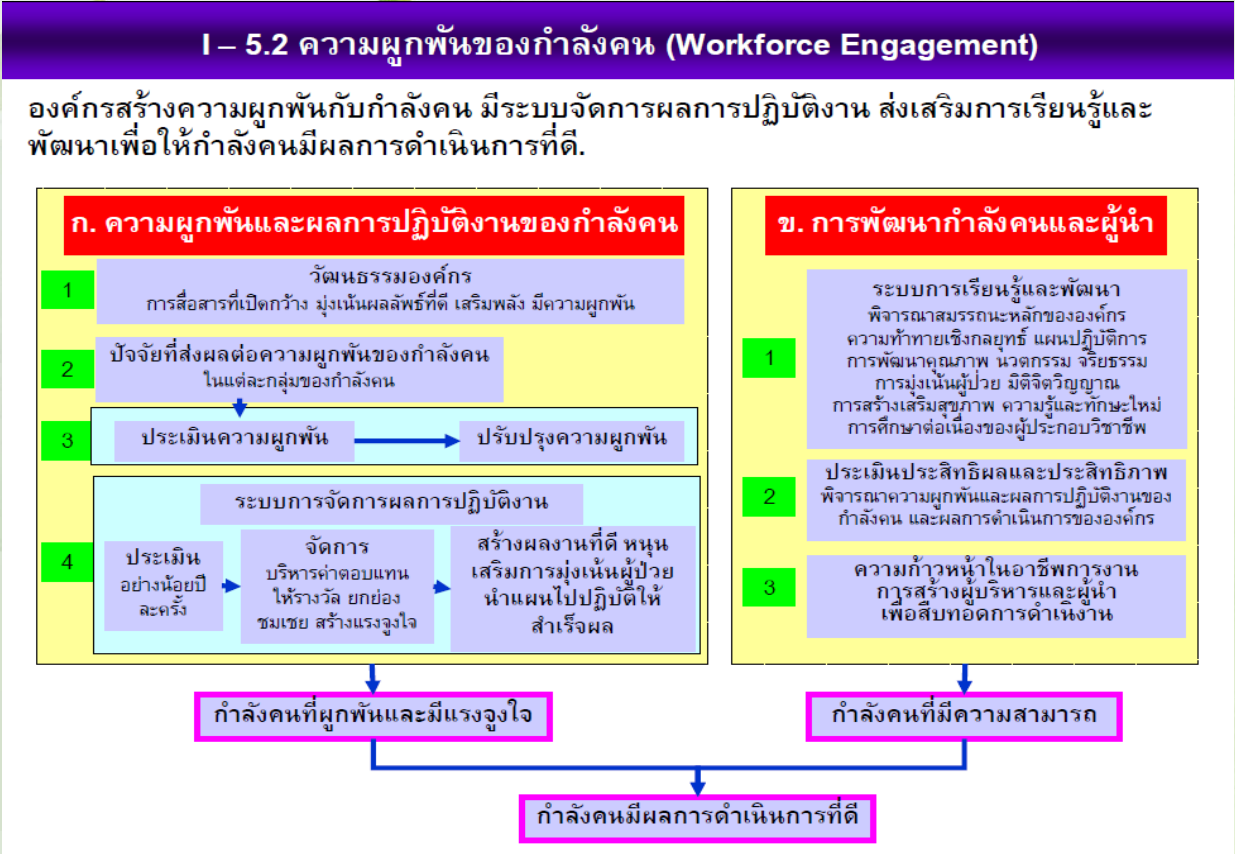
นำกระบวนการไปปฏิบัติ

รับรู้และเรียนรู้ผลการดำเนินการ

การปรับปรุงเพื่อให้ผลการดำเนินการดีขึ้น

การขยายผล

1. Criteria ถอดรหัสมาตรฐาน

เลือกแผนภูมิมาตีตไว้ที่หัวเตียง
ดูทุกครั้งก่อนนอนและตอนตื่นเช้า
ถามตัวเองว่าควรบรรลุเป้าหมายอะไร
เราได้ตามที่ควรจะได้หรือยัง
มีจุดสะดุดอยู่ตรงขั้นตอนใด

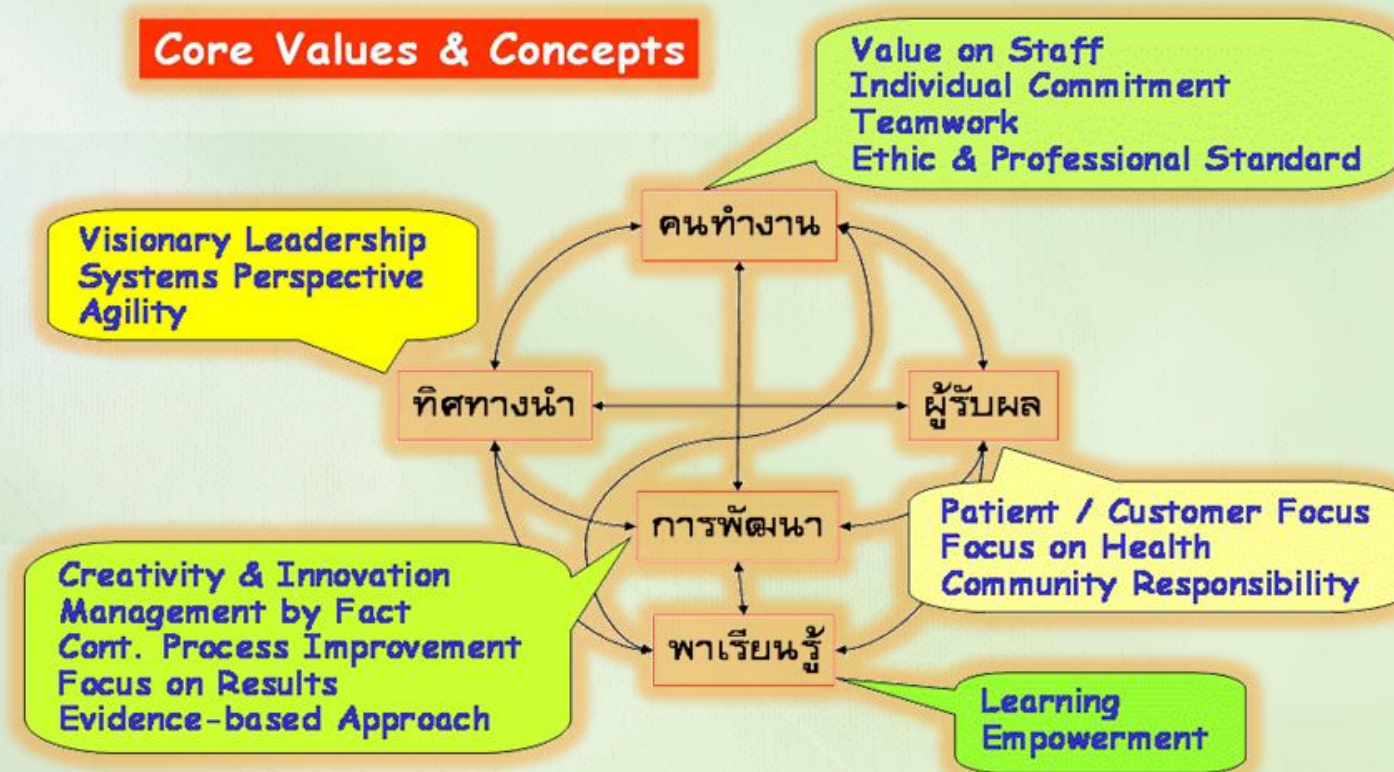
ทำความเข้าใจมาตรฐานโดยพิจารณาจากแผนภูมิและข้อความมาตรฐาน ทำความเข้าใจความเชื่อมโยงของ
เนื้อความต่างๆ ผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ และการสะท้อนกลับข้อมูลเพื่อนำมาสู่การปรับปรุง

1. Criteria ถอดรหัสมาตรฐาน

ประเด็น	ตัวอย่าง	
Standard intent	กำลังคนมีความผูกพัน มีแรงจูงใจ และสร้างผลงานที่ดี	
Process customer	กำลังคน	
Value to customer	สิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดี สร้างความผูกพัน ให้คุณค่าและความเป็นธรรม	
Process owner	คณะกรรมการ HR, ผู้รับผิดชอบงาน HR, หัวหน้าหน่วยงาน	
Process	(2)(3) กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพัน -> ประเมินความผูกพัน -> ปรับปรุงความผูกพัน	
Process requirement	Process	Process Requirement
	กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพัน	เป็นปัจจัยที่มีผลจริง มีความเฉพาะกับกลุ่ม สำคัญ
	ประเมินความผูกพัน	เชื่อถือได้ ใช้ประโยชน์ได้ เป็นปัจจุบัน
	ปรับปรุงความผูกพัน	วิธีที่ได้ผล ตรงประเด็น ทัวถึง

2. Core Values & Concepts

การพิจารณาว่ามาตรฐานที่กำลังจะนำไปใช้นั้น ควรนำค่านิยมและแนวคิดหลักในข้อใดมาหนุนเสริม ทำให้การปฏิบัติตามมาตรฐานเป็นไปอย่างลึกซึ้งขึ้น ทำให้ค่านิยม แนวคิดหลักฝังลึกเป็นวัฒนธรรมของทีมงาน

Core Values & Concepts กับความผูกพันของกำลังคน

Systems perspective

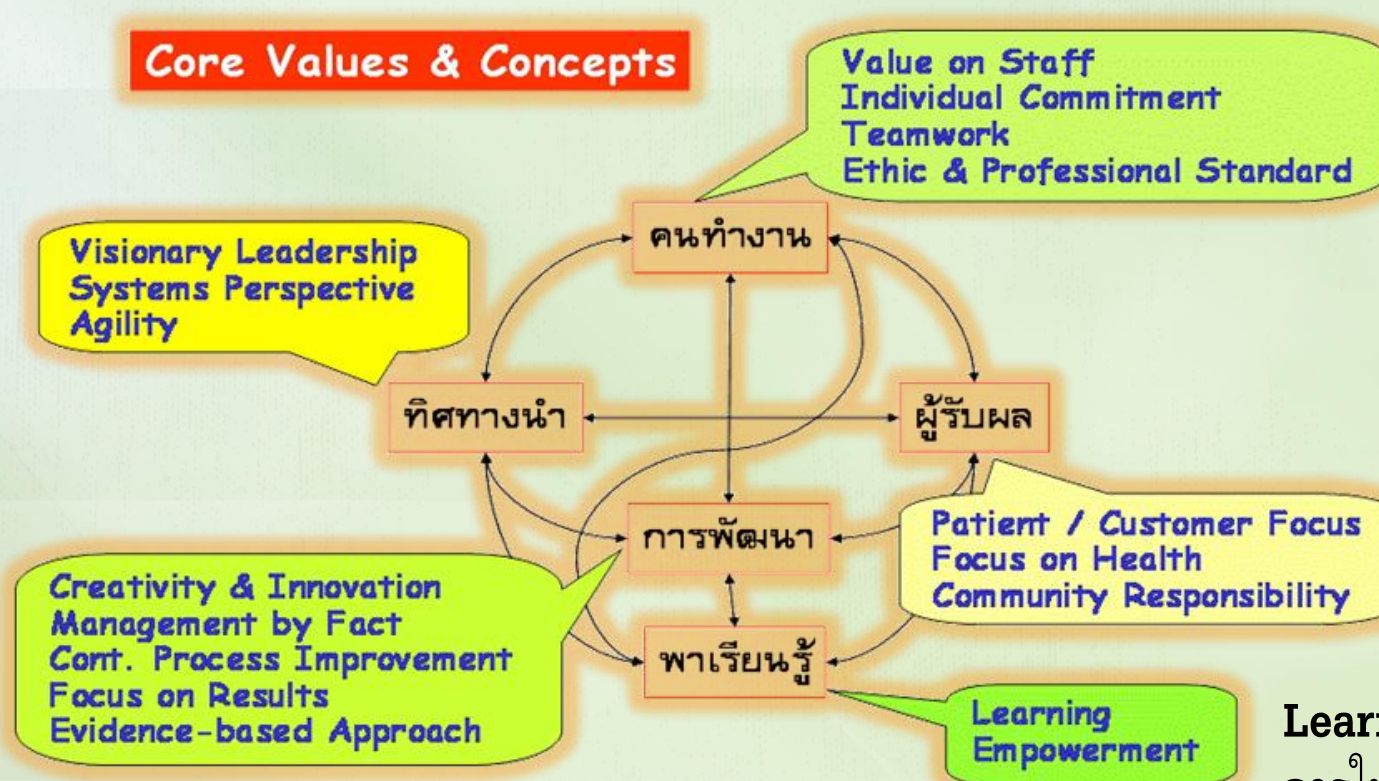
องค์กรเป็นระบบซับซ้อน
การเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่ง
อาจส่งผลกระทบต่อส่วน
ต่างๆ แตกต่างกันไป

Management by fact

ใช้ข้อมูลเป็นฐานในการ
ตัดสินใจมากกว่าใช้ความรู้สึก

Focus on results

มุ่งเน้นผลลัพธ์คือคนทุ่มเทให้กับ
เป้าหมายขององค์กรแม้ไม่มีคนเฝ้าดู

Value on staff

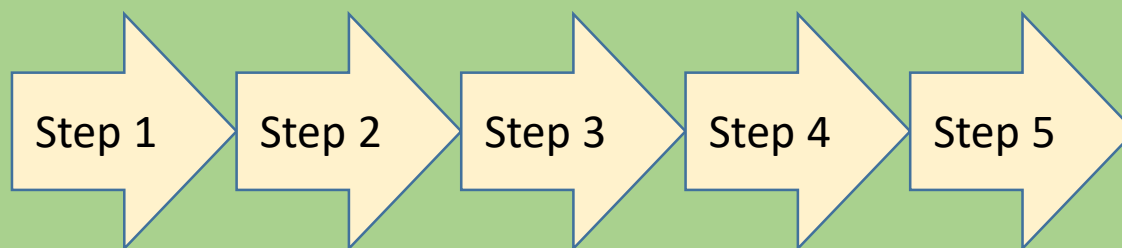
คนเป็นทรัพยากรสินที่มีคุณค่า
คนที่ผูกพันจะสร้างผลงานที่ดี

Learning

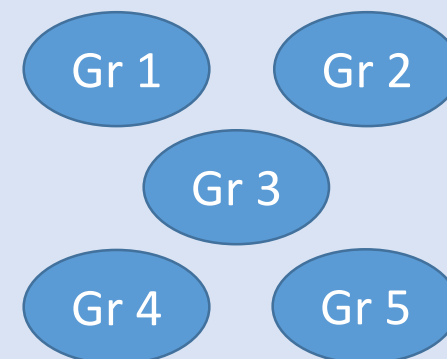
การให้ positive &
constructive feedback เป็น
การสร้างความผูกพันที่ดี

3. Context ดูโจทย์ขององค์กร

Standards

Target Population

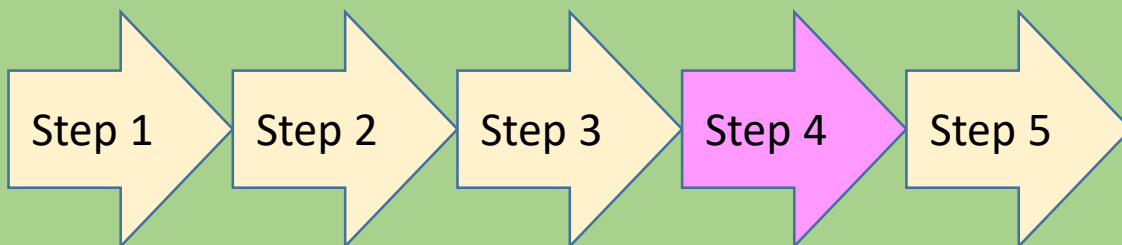
การทำความเข้าใจโจทย์ขององค์กรให้ชัดเจน จะทำให้ออกแบบระบบงานได้อย่าง
เหมาะสม ตรงประเด็น และปัญหาสำคัญได้รับการแก้ไขเป็นอันดับต้นๆ

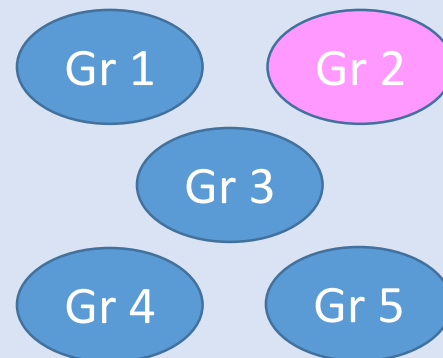
3. Context ดูโจทย์ขององค์กร

- WHO : ปัญหาเกิดขึ้นกับผู้ป่วยหรือบุคลากรกลุ่มใดเป็นพิเศษหรือไม่
- WHERE : ปัญหาเกิดขึ้นกับจุดบริการใดเป็นพิเศษหรือไม่
- WHEN : ปัญหาเกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเป็นพิเศษหรือไม่

Standards

Target Population

- อะไรคือมาตรฐานที่ยังปฏิบัติได้ไม่สมบูรณ์ (gap)
- การต่อเชื่อมระหว่างขั้นตอนตรงไหนที่ขาดหายไป
- ปัญหาที่เป็นผลของเรื่องนี้คืออะไร

ดูโจทย์ขององค์กร ด้วยการ คอยกันเล่น เห็นของจริง อิงข้อมูล

คอยกันเล่น

- มาตรฐานนี้จะช่วยเราอย่างไร
- อะไรที่เราทำได้ดี
- อะไรที่ยังเป็นปัญหา
- จุดอ่อนนั้นอยู่ตรงไหน กับใคร เมื่อใด ที่ไหน อย่างไร

เห็นของจริง (ตามรอยเชิงบวก)

- เราทำงานกันอย่างไร เราเข้าใจกันอย่างไร
- ความล่าช้าหรือความเสี่ยงอยู่ตรงไหน เรา ป้องกันอย่างไร
- ถ้าเป็นอย่างนั้นจะทำอย่างไร เป็นอย่างนี้จะทำอย่างไร
- การส่งต่อระหว่างขั้นตอนเป็นอย่างไร
- มีการทำจริงหรือไม่ ดูได้จากตรงไหน ถามได้จากใคร จะทำอะไรให้ง่ายขึ้น
- รับรู้ประสบการณ์ของผู้ป่วย/ผู้รับผลงาน

อิงข้อมูล/อิงวิจัย

- ชวนกันเป็นคนช่างสงสัย ตั้งประเด็น ข้อสงสัยมากๆ เรียกร้องข้อมูลเพื่อ ตอบข้อสงสัย
- ใช้ข้อมูลที่มีอยู่หรือเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อทำความเข้าใจโจทย์ให้ชัดเจน
- หาความหายจากข้อมูล จัดลำดับ ความสำคัญของสิ่งที่ต้องทำ

ประยุกต์ใช้มาตรฐานตอนที่ I ในระดับหน่วยงาน

I-3.2 ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของผู้รับผลงาน

- 1) หน่วยงานของเราส่งมอบคุณค่าอะไรให้กับผู้ป่วย/ผู้รับผลงาน
- 2) ทีมงานของเรามีวิธีสร้างความสัมพันธ์กับผู้ป่วย/ผู้รับผลงานอย่างไรบ้าง? วิธีการดังกล่าวมีข้อดีอย่างไร? มีโอกาสที่จะปรับปรุงวิธีการสร้างความสัมพันธ์อย่างไรบ้าง?
- 3) อะไรคือข้อร้องเรียนหรือโอกาสได้รับข้อร้องเรียนในหน่วยงานของเรา? ข้อร้องเรียนดังกล่าวเหมือนหรือต่างจากหน่วยงานอื่นอย่างไร? มีการดำเนินการอย่างไรเพื่อตอบสนองต่อข้อร้องเรียนหรือโอกาสได้รับข้อร้องเรียนดังกล่าว?
- 4) สิ่ง que ผู้ป่วย/ผู้รับผลงานมีความพึงพอใจในระดับสูง ต่อบริการที่หน่วยงานของเราจัดมีอะไรบ้าง?
- 5) สิ่ง que ผู้ป่วย/ผู้รับผลงานยังไม่พึงพอใจต่อบริการที่หน่วยงานของเราจัดมีอะไรบ้าง?

ประยุกต์ใช้มาตรฐานตอนที่ I ในระดับหน่วยงาน

I-4.1 การวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงผลงานขององค์กร

- 1) หน่วยงานของเราใช้ตัวชี้วัดอะไรบ้างเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานประจำวัน หรือควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อกำหนด?
- 2) หน่วยงานของเราใช้ตัวชี้วัดอะไรบ้างเพื่อติดตามการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน? เป้าหมายดังกล่าวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์อะไรบ้าง?
- 3) การติดตามตัวชี้วัดดังกล่าวนำไปสู่การตัดสินใจหรือการพัฒนาคุณภาพอะไรของหน่วยงาน?
- 4) หน่วยงานมีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและขีดความสามารถของหน่วยงาน?
- 5) องค์กรมีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร? หน่วยงานได้รับทราบและใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ดังกล่าวอย่างไร?
- 6) หน่วยงานของเรานำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ประโยชน์เพื่อกำหนดโอกาสพัฒนาคุณภาพของหน่วยงานอย่างไร?

ประยุกต์ใช้มาตรฐานตอนที่ I ในระดับหน่วยงาน

I-5.1 ความผูกพันของบุคลากร

- 1) บุคลากรที่มีความผูกพันกับองค์กรในหน่วยงานของเรามีลักษณะอย่างไร? หน่วยงานและองค์กรดำเนินการอย่างไรเพื่อให้บุคลากรมีความผูกพัน?
- 2) อะไรบ้างที่จะช่วยให้บุคลากรของหน่วยงานสร้างผลงานที่ดี? หน่วยงานและองค์กรดำเนินการอย่างไรในปัจจุบันดังกล่าว?
- 3) ระบบประเมินผลงานของหน่วยงานและองค์กรช่วยให้บุคลากรมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองอย่างไร มีอะไรที่ควรรักษาไว้ และมีอะไรที่ควรปรับปรุง?
- 4) ในรอบปีที่ผ่านมา บุคลากรในหน่วยงานได้เข้ารับการพัฒนาและฝึกอบรมอะไรบ้าง? การอบรมดังกล่าวมีที่มาหรือเหตุผลอย่างไร? มีการนำสิ่งที่ได้จากการพัฒนาและฝึกอบรมมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างไร?
- 5) มีการพัฒนาและฝึกอบรมอะไรอีกบ้างที่บุคลากรของหน่วยงานควรได้รับเพิ่มเติม?
- 6) องค์กรและหน่วยงานสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างไร?

ประยุกต์ใช้มาตรฐานตอนที่ I ในระดับหน่วยงาน

I-6.2 การจัดการและปรับปรุงกระบวนการ

- 1) หน่วยงานของเรามีวิธีการเฝ้าอำนาจและทำให้มั่นใจอย่างไรว่ามีการปฏิบัติตามกระบวนการที่ออกแบบไว้ และบรรลุข้อกำหนดของกระบวนการ?
- 2) หน่วยงานของเราใช้ตัวชี้วัดอะไรเพื่อควบคุมกระบวนการทำงาน?
- 3) หน่วยงานของเราทำอะไรบ้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากร หรือลดค่าใช้จ่าย?
- 4) ในรอบปีที่ผ่านมา หน่วยงานของเรามีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือพัฒนาคุณภาพในเรื่องอะไรบ้าง? ผลลัพธ์ของการปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นอย่างไร? กิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับจุดเน้นขององค์กรอย่างไร?
- 5) มีการนำผลการปรับปรุงหรือพัฒนามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นอย่างไร? มีการขยายผลอย่างไร?

มาตรฐานตอนที่ III กับ 2P Experience

III-2 การประเมินผู้ป่วย

- 1) ถามผู้ป่วยว่าในการซักประวัติเมื่อแรกรับ ผู้ป่วยมีโอกาสบอกเล่าสิ่งที่ต้องการบอกได้ครบถ้วนเพียงใด? มีโอกาสบอกว่าอยากได้แบบใดไม่อยากได้แบบใดหรือไม่? มีการสอบถามเกี่ยวกับเรื่องสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ปัญหาด้านความรู้สึก ความเครียด ความสัมพันธ์ การทำมาหากิน หรือไม่?
- 2) ถามผู้ป่วยว่าในการซักประวัติเมื่อแรกรับ มีการถามเรื่องเดียวกันซ้ำๆ กันเพียงใด โดยใครบ้าง?
- 3) ถามผู้ป่วยว่าได้รับการซักประวัติการใช้ยาอย่างไรบ้าง?
- 4) ถามแพทย์ว่ามีโรคอะไรบ้างที่ควรปรับปรุงแนวทางการตรวจวินิจฉัยให้สอดคล้องกับความรู้และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปบ้าง? จะมีข้อพิจารณาในเรื่องความเหมาะสมและความคุ้มค่าอย่างไร?
- 5) ถามแพทย์ พยาบาล เภสัชกร โภชนากร นักกายภาพบำบัด ว่าได้ใช้ประโยชน์จากบันทึกผลการประเมินผู้ป่วยของวิชาชีพอื่นอย่างไรบ้าง? มีข้อเสนอแนะอะไรเพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น?

มาตรฐานตอนที่ III กับ 2P Experience

III-2 การประเมินผู้ป่วย

- 6) ถามผู้ป่วยว่าแพทย์ได้สรุปให้ฟังหรือไม่ว่าจากผลการตรวจวินิจฉัยต่าง ๆ แพทย์สันนิษฐานว่าผู้ป่วยเป็นอะไร? คำอธิบายนั้นเข้าใจได้ง่ายหรือไม่?
- 7) ถามแพทย์ว่าความสะดวกและความน่าเชื่อถือของการส่งผู้ป่วยไปตรวจ investigate ต่าง ๆ เป็นอย่างไร?
- 8) ถามพยาบาลว่ามีความมั่นใจเพียงพอว่าแพทย์จะได้รับผลการตรวจ investigate ต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ในเวลาที่เหมาะสม และมีการรักษาความลับที่เหมาะสม?
- 9) สุ่มเวชระเบียนผู้ป่วยมาจำนวนหนึ่ง ดูว่ามีการวินิจฉัยโรคที่เหมาะสมกับการตรวจวินิจฉัยหรือไม่? การวินิจฉัยโรคของแต่ละวิชาชีพมีความสอดคล้องกันเพียงใด?
- 10) ถามแพทย์ว่ามีการทบทวนความถูกต้องของการวินิจฉัยโรคอย่างไรบ้าง? อะไรเป็นปัญหาการวินิจฉัยโรคที่พบบ่อย?

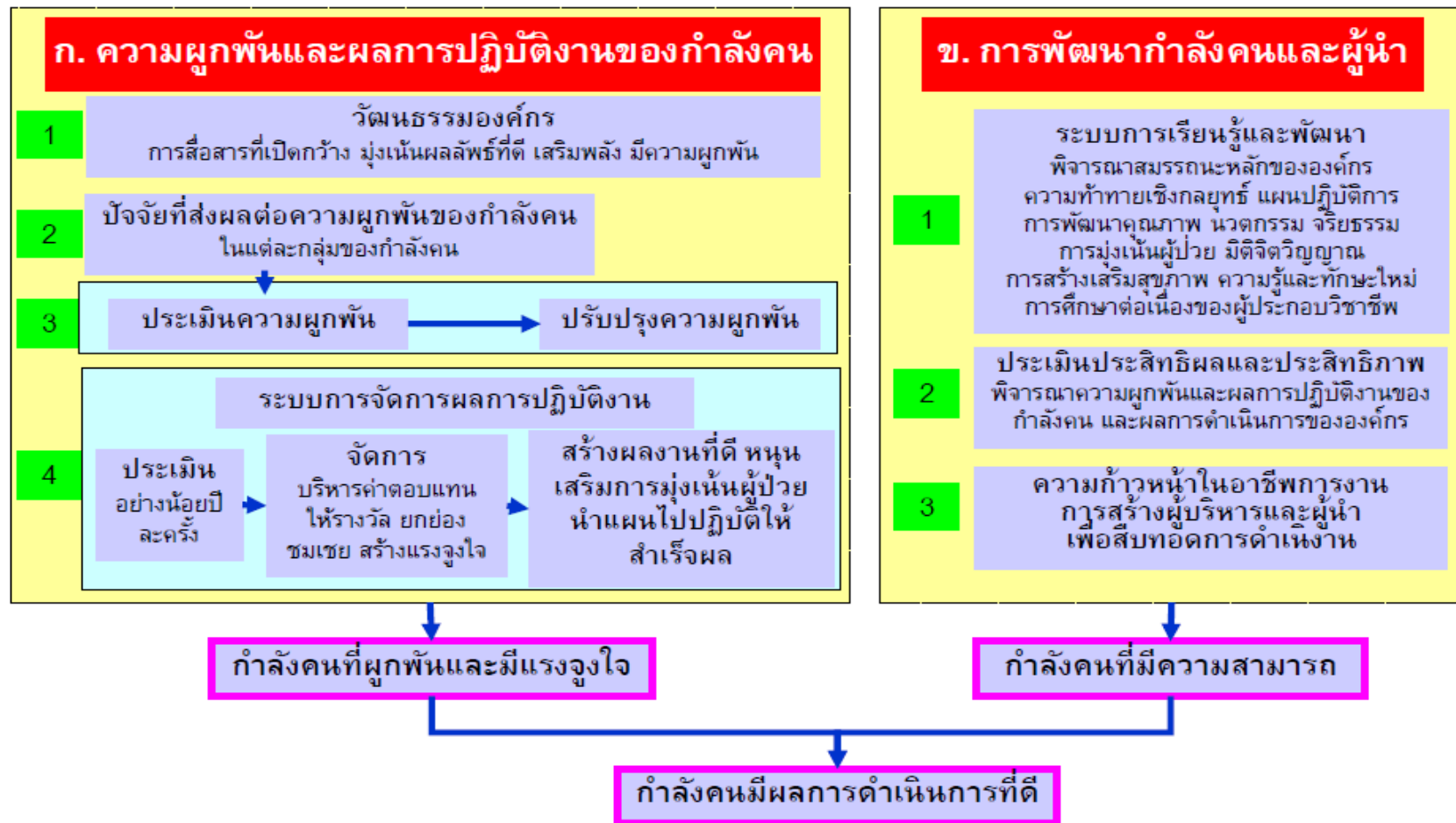

I – 5.2 ความผูกพันของกำลังคน (Workforce Engagement)

องค์กรสร้างความผูกพันกับกำลังคน มีระบบจัดการผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาเพื่อให้กำลังคนมีผลการดำเนินการที่ดี.

โจทย์ขององค์กร

- ไม่ชัดเจนในปัจจัยความผูกพันที่แท้จริง
- ยากที่จะประเมินระดับความผูกพัน
- กิจกรรมสร้างความผูกพันยังผิวเผิน
- ระบบ PMS ไม่ก่อให้เกิดการสร้างผลงานที่ดี

4. Purpose & Drivers ตั้งเป้าและวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อน

กำหนดเป้าหมายของระบบงานตาม
มาตรฐานในระดับที่เหมาะสม

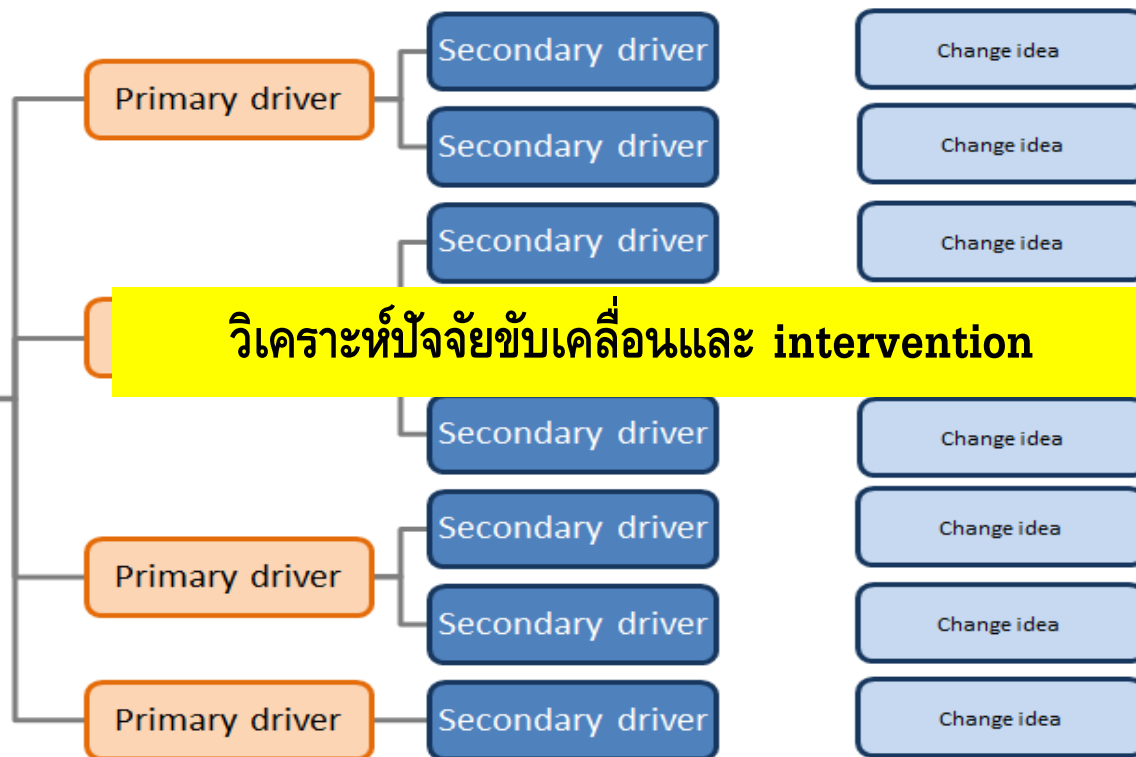
Purpose

AIM

PRIMARY DRIVERS

SECONDARY DRIVERS

CHANGE IDEAS

กำหนดตัววัด

กำหนดเป้าหมาย

Purpose

- กำหนดเป้าหมายของระบบงานตามมาตรฐาน (อาจเป็นข้อย่อยในมาตรฐาน หรือทั้งหมดของมาตรฐาน) เพื่อเป็นตัวชี้้นำการพัฒนาและการประเมินความสำเร็จ
- ควรพิจารณาเป้าหมายของมาตรฐานควบคู่กับเจตย์ขององค์กร
- เป้าหมายควรมีความชัดเจน โดยพิจารณาลองต่อไปนี้
  - (1) ผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ
  - (2) แนวคิดหรือการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้เกิดขึ้น
  - (3) เป้าหมายเชิงปริมาณ (ถ้าเป็นไปได้)

- **Driver diagram** จะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของปัจจัยที่จะมีผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมาย ทำให้เห็นภาพรวมของแนวทางการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น ช่วยตรวจสอบความสมบูรณ์ของสิ่งที่จะทำ ช่วยกำหนดเป้าหมายและตัววัดความก้าวหน้าของการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบ

(1) ระดมสมองว่าอะไรเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลัก (primary driver) เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย

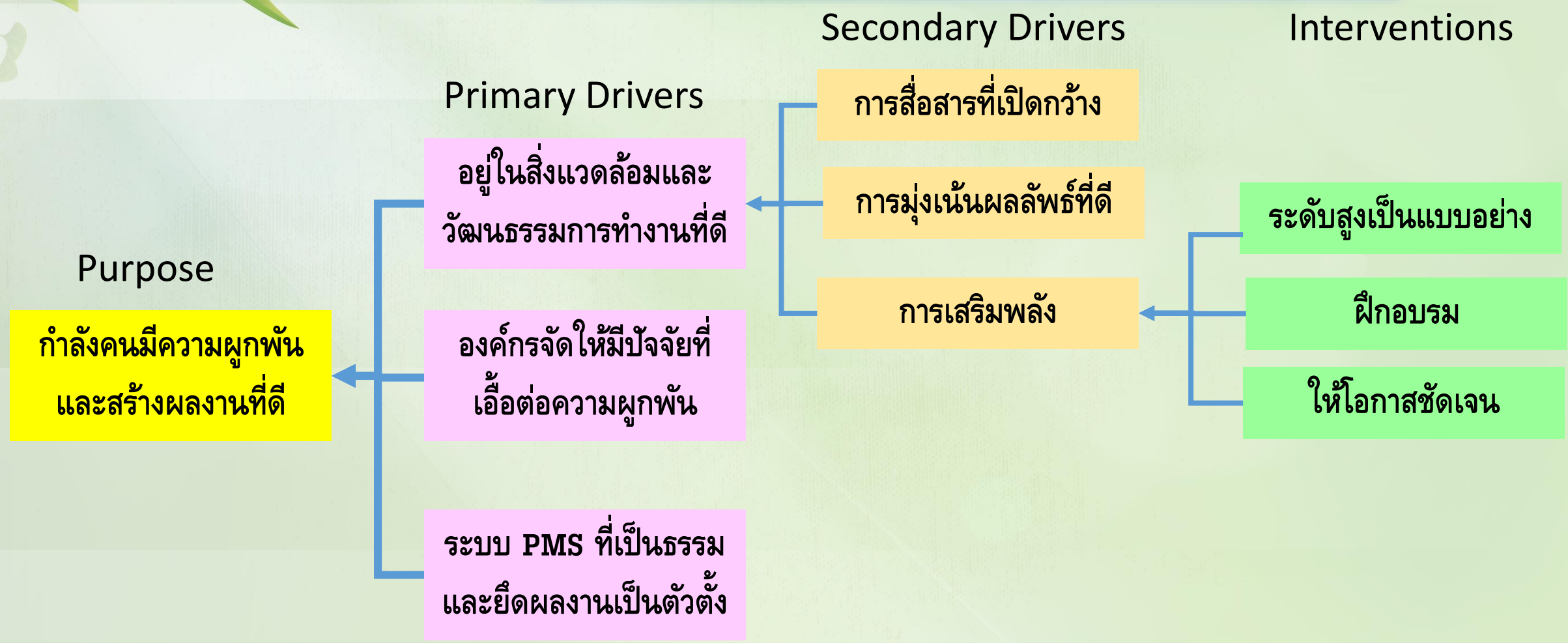
(2) ระดมสมองว่าในแต่ละปัจจัยขับเคลื่อนหลัก อะไรเป็นปัจจัยขับเคลื่อนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น (secondary driver)

```
graph LR; Purpose[Purpose] --- PD1[Primary driver]; Purpose --- PD2[Primary driver]; Purpose --- PD3[Primary driver]; Purpose --- PD4[Primary driver]; PD1 --- SD1[Secondary driver]; PD1 --- SD2[Secondary driver]; PD2 --- SD3[Secondary driver]; PD2 --- SD4[Secondary driver]; PD2 --- SD5[Secondary driver]; PD3 --- SD6[Secondary driver]; PD3 --- SD7[Secondary driver]; PD4 --- SD8[Secondary driver];
```

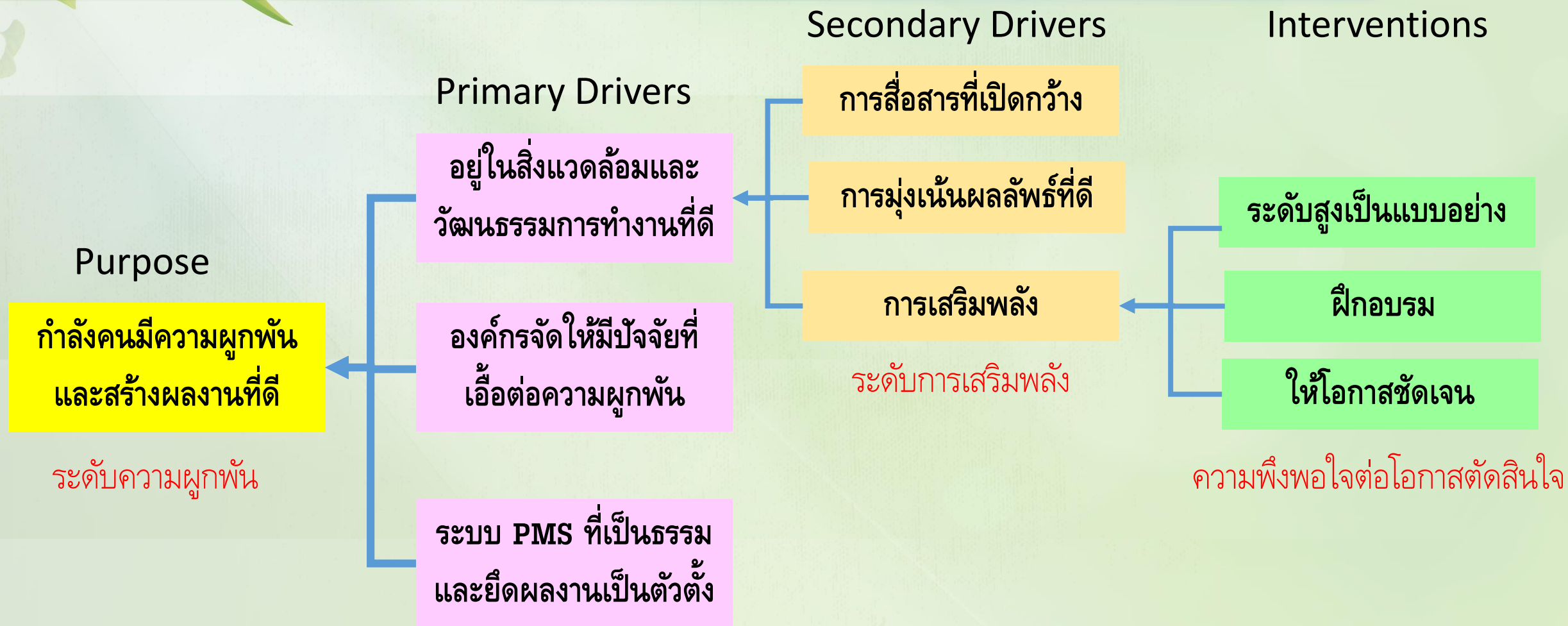
AIM	PRIMARY DRIVERS	SECONDARY DRIVERS	CHANGE IDEAS
Purpose	Primary driver	Secondary driver	Change idea
		Secondary driver	Change idea
	Primary driver	Secondary driver	Change idea
		Secondary driver	Change idea
		Secondary driver	Change idea
	Primary driver	Secondary driver	Change idea
		Secondary driver	Change idea
	Primary driver	Secondary driver	Change idea

ตั้งเป้าและวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อน

กำหนดตัววัดโดยใช้ Driver Diagram

5. Process Design ออกแบบกระบวนการ

Process	Process Requirement	Process Design
กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพัน	เป็นปัจจัยที่มีผลจริง มีความเฉพาะกับกลุ่มสำคัญ	
ประเมินความผูกพัน	เชื่อถือได้ ใช้ประโยชน์ได้ เป็นปัจจุบัน	
ปรับปรุงความผูกพัน	วิธีที่ได้ผล ตรงประเด็น ทัวถึง	

ใช้ NEWS เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของ process requirement

- N ความต้องการของผู้รับผลงาน
- E ข้อมูลหลักฐานทางวิชาการ
- W ความสูญเสียเปล่า
- S ความปลอดภัย/ความเสี่ยง

การระบุข้อกำหนดของกระบวนการที่ชัดเจน ทำให้มีหลักในการออกแบบกระบวนการทำงาน และใช้กำหนดตัววัดเพื่อให้มั่นใจว่างานส่งผลตามที่ควรจะเป็น

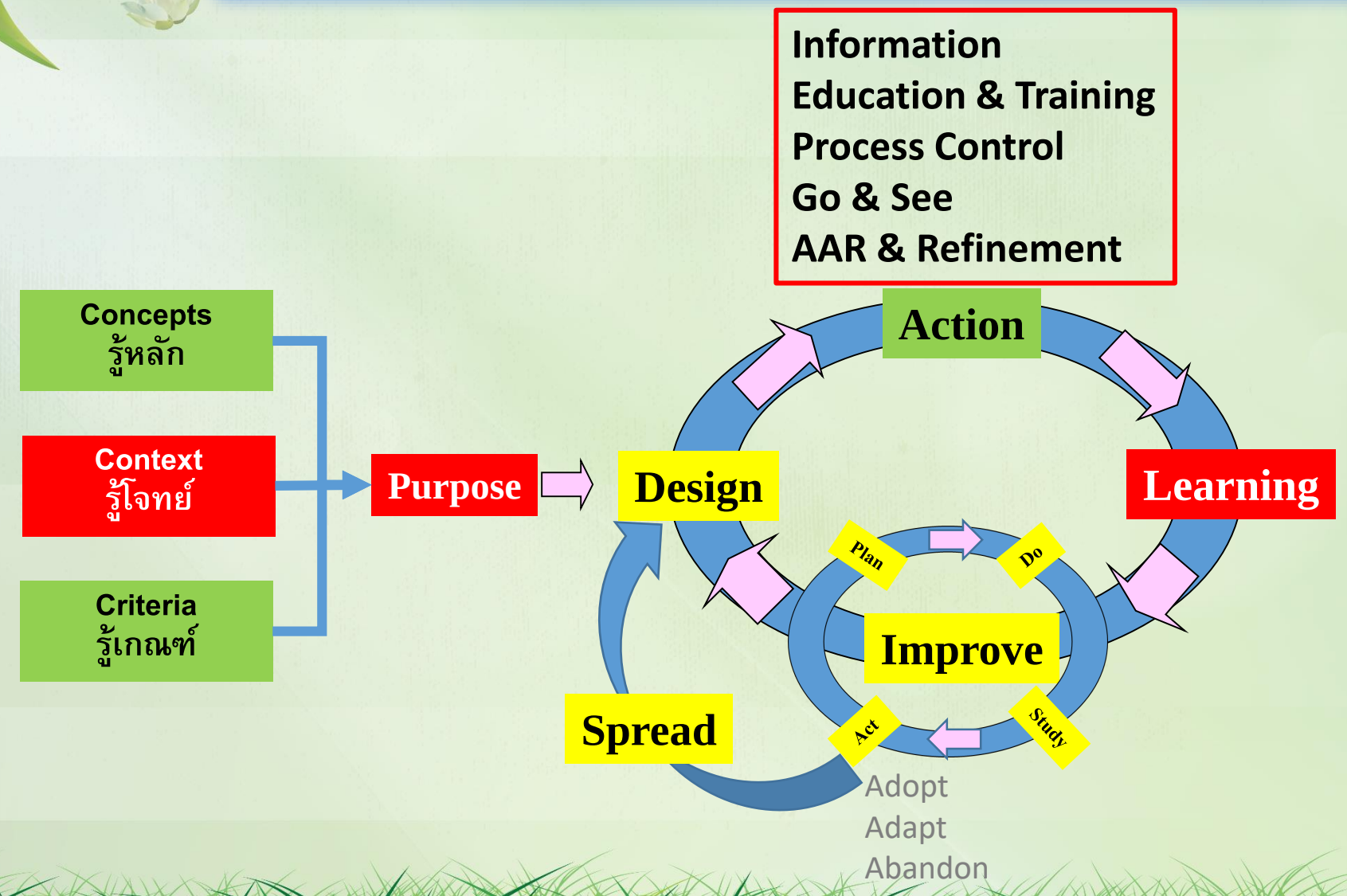
5. Process Design ออกแบบกระบวนการ

พิจารณา driver diagram และ process requirement แล้วพิจารณาว่าจะใช้แนวคิดการออกแบบอะไร: simplicity, visual management, human factor engineering, human-centered design, Lean thinking

- ระบุขั้นตอนการปฏิบัติ: ใคร ทำอะไร อย่างไร
- ระบุเงื่อนไขการปฏิบัติ ว่าถ้ามีทางเลือกในการปฏิบัติ จะใช้เกณฑ์อะไรในการตัดสินใจ
- ถ้ามีความเสี่ยงสำคัญ ให้พิจารณาว่าจะป้องกันอย่างไร
- ระบุไว้ในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากปกติหรือเกิดเหตุไม่คาดฝัน จะมีแนวทางใช้ดุลยพินิจอย่างไร
- ระบุการมี feedback loop ระหว่างขั้นตอนสำคัญเพื่อให้มั่นใจว่ามีการส่งต่อระหว่างขั้นตอนตามที่คาดหวังไว้

6. Process Deployment นำกระบวนการไปปฏิบัติ

6. Process Deployment นำกระบวนการไปปฏิบัติ

- **Information**

- คู่มือการปฏิบัติงานที่ user friendly และเป็นปัจจุบัน
- การเข้าถึงข้อมูลที่เป็น ๓ จุดใช้งาน

- **Education & Training**

- การฝึกอบรมความรู้และทักษะที่จำเป็น ทั้ง technical & non-technical skill

- **Process Control**

- กลไกการรับรู้การปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้
- การใช้ process indicator เพื่อควบคุมกระบวนการ

- **Go & See**

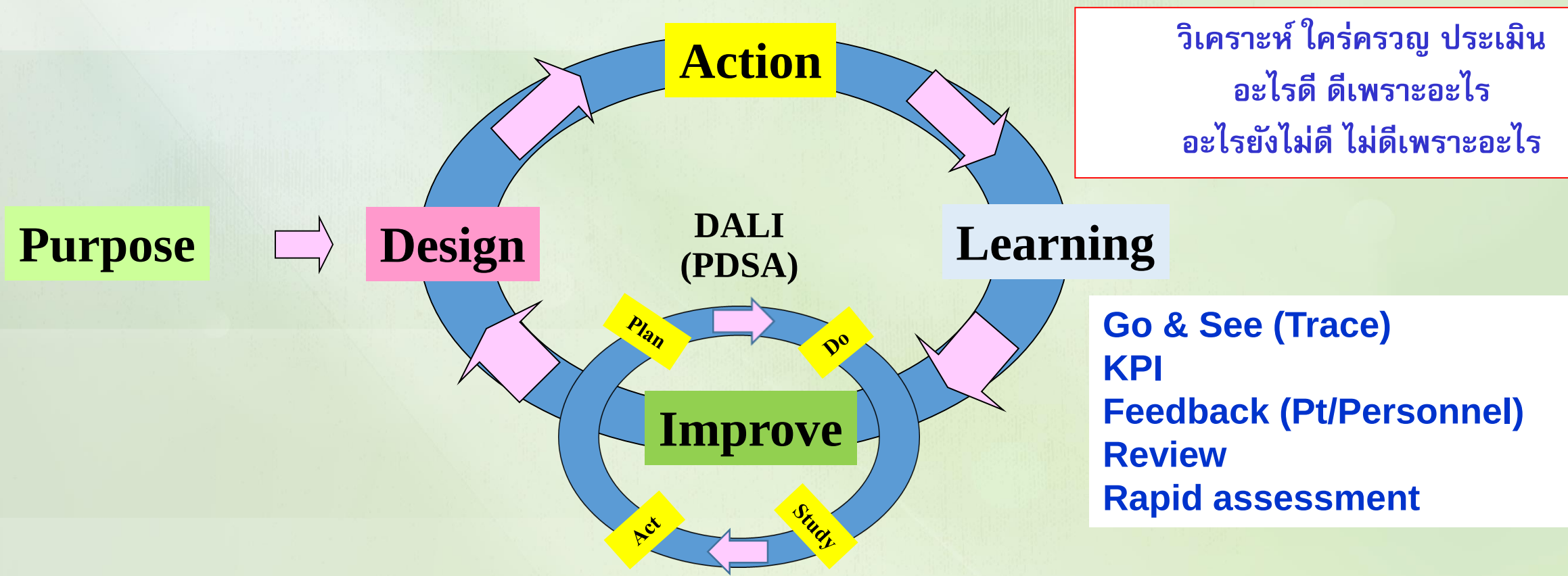
- การไปร่วมเรียนรู้และแก้ปัญหากับผู้ปฏิบัติงานที่หน้างาน

- **AAR & Process Refinement**

- การทบทวนปัญหาหลังปฏิบัติงานและปรับปรุงกระบวนการที่เป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ

7. Performance Assessment & Learning

7. Performance Assessment & Learning

วิธีการรับรู้และเรียนรู้ผลการดำเนินการ

(1) Go & see เข้าไปดูในสถานที่จริง (หรือการตามรอย)

- เข้าไปเพื่อรับรู้ความสำเร็จและข้อติดขัดในการปฏิบัติ มิใช่เข้าไปตรวจสอบ
- ใช้การสังเกต สัมภาษณ์ คึกษาบันทึก/ข้อมูล ร่วมกัน
- ดูการเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอนต่างๆ
- ศึกษาการเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหา/สถานการณ์ที่ไม่คาดฝัน

7. Performance Assessment & Learning

(2) KPI monitoring ติดตามตัวชี้วัด

- พิจารณาติดตามตัวชี้วัดโดยใช้แนวคิดวัดเพื่อการพัฒนา
- ติดตามทั้งตัวชี้วัดเชิงกระบวนการและตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์
- ใช้การสุ่มตัวอย่างเพื่อลดภาระการเก็บข้อมูล
- ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการอาจพิจารณาเก็บในช่วงเวลาหนึ่ง จนมั่นใจว่าควบคุมกระบวนการได้ ก็อาจเก็บข้อมูลให้ห่างขึ้น
- วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลด้วย control chart ถ้าเป็นไปได้
- ค้นหาหน่วยงานที่เป็น best practice และวางแผนขยายผล

7. Performance Assessment & Learning

(3) Feedback รับฟังเสียงสะท้อนจากผู้เกี่ยวข้อง

- รับฟังประสบการณ์ของผู้ป่วย ด้วยการสัมภาษณ์ ใช้แบบสอบถาม ติดตามเสมือนเงา หรือ patient journey map
- รับฟังประสบการณ์ของพนักงาน เช่น ใช้การสนทนากลุ่มกับทีมงาน และผู้รับผลงานภายใน วิเคราะห์ใคร่ครวญว่าอะไรดี อะไรยังไม่ได้ เป็นเพราะอะไร

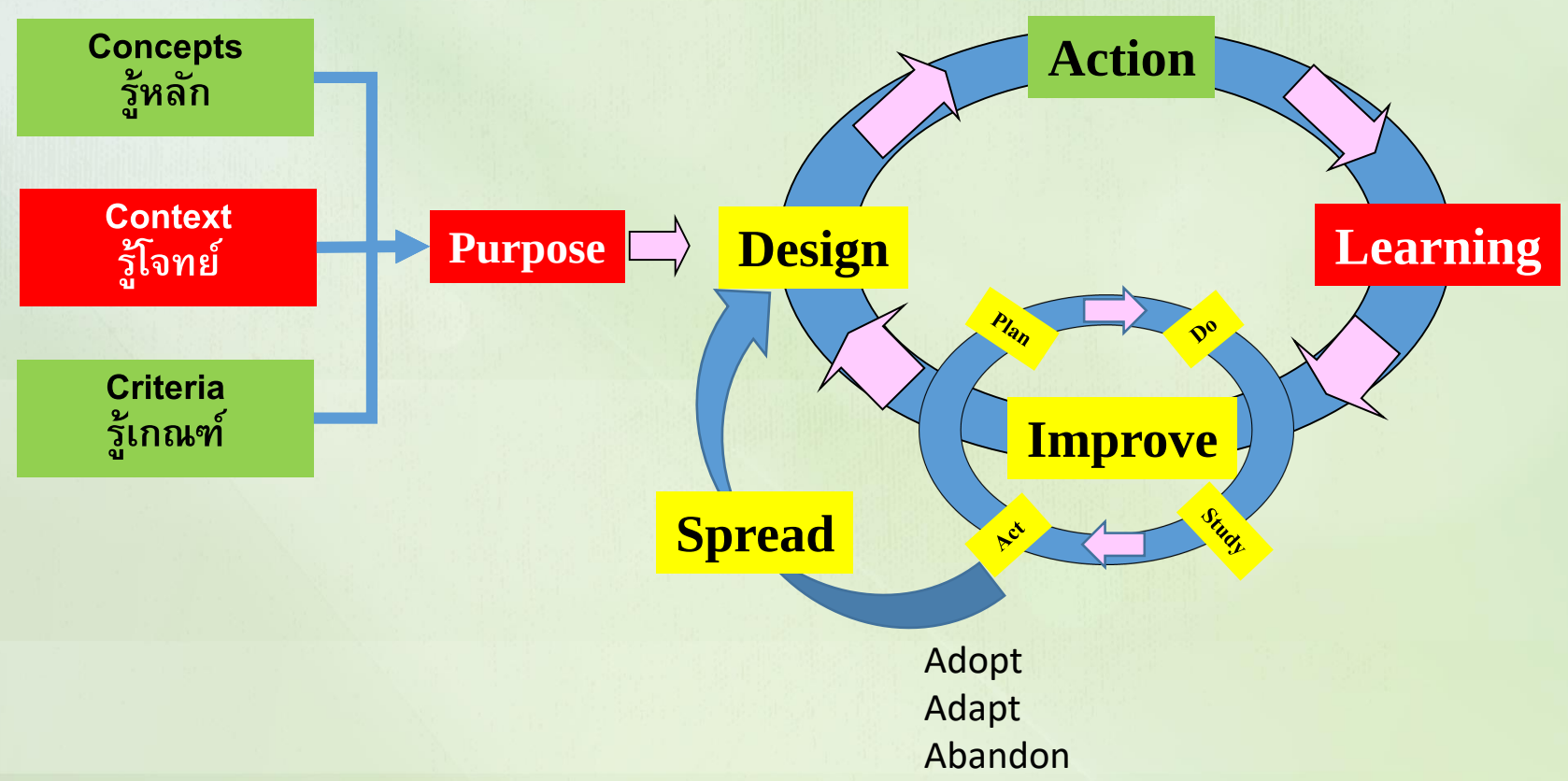

7. Performance Assessment & Learning

(4) Rapid assessment ประเมินผลอย่างฉับไวเพื่อใช้พัฒนา

- เป้าหมายคือประเมินเพื่อหาโอกาสพัฒนา มุ่งได้ข้อมูลที่เอาไปใช้ประโยชน์ได้ในเวลาอันสั้น
- ตั้งเป้าหมายให้ชัดเจนว่าต้องการประเมินในประเด็นอะไร จะเอาไปใช้ประโยชน์อะไร
- สุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดเท่าที่จะได้ข้อมูลที่ต้องการ
  - ในด้านโอกาสพัฒนา ถ้าถามแล้วไม่ได้ข้อมูลที่แตกต่างไปจากที่มีอยู่ก็หยุดได้
  - ในด้านผลลัพธ์ที่ดี อาจจะต้องถามข้อมูลมากกว่าเพื่อยืนยัน
- ใช้คำถามน้อยข้อ ตรงประเด็น ใช้หลัก empathize ผสมผสานทั้งเชิงปรนัยและอัตนัย
เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

8. Performance Improvement

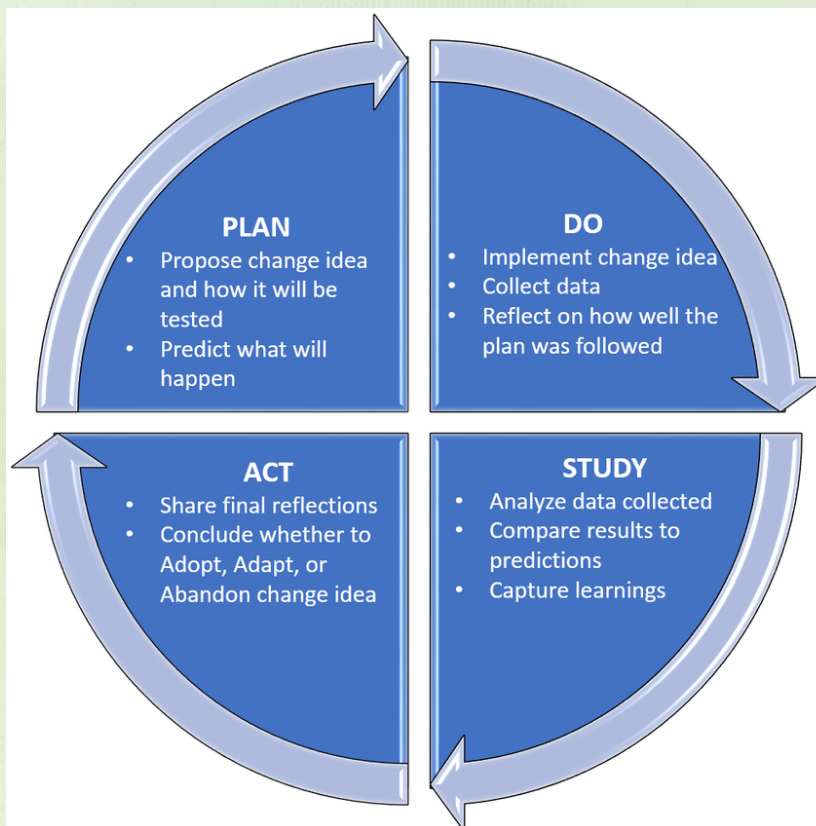
PDSA Cycle for Learning & Improvement (Shewhart Cycle)

Plan

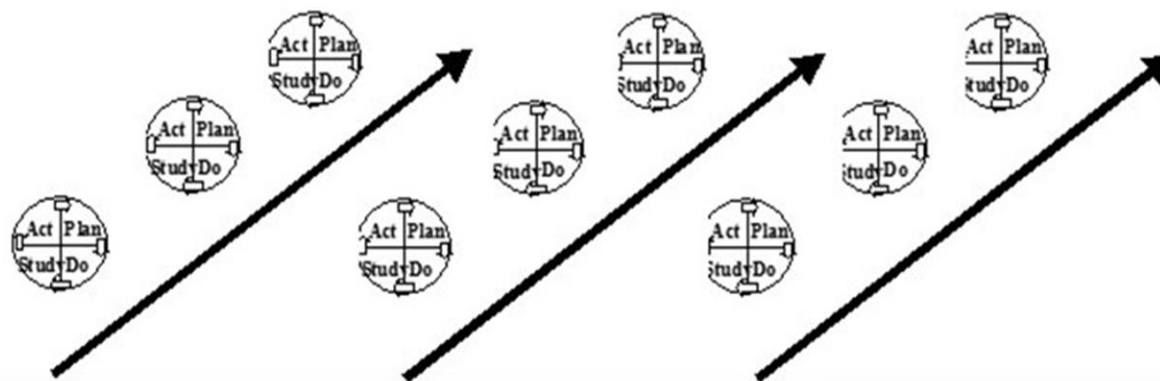
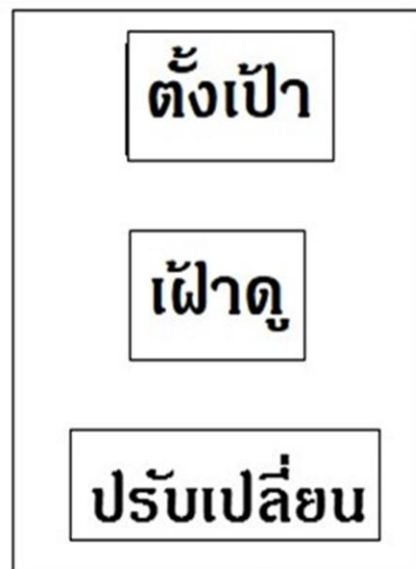
- Define the **objective**
- Propose **change idea**
- Plan to test the change idea

Act

- Share final reflection
- Conclude whether to **ADOPT, ADAPT, or ABANDON** the idea

IHI Improvement Model

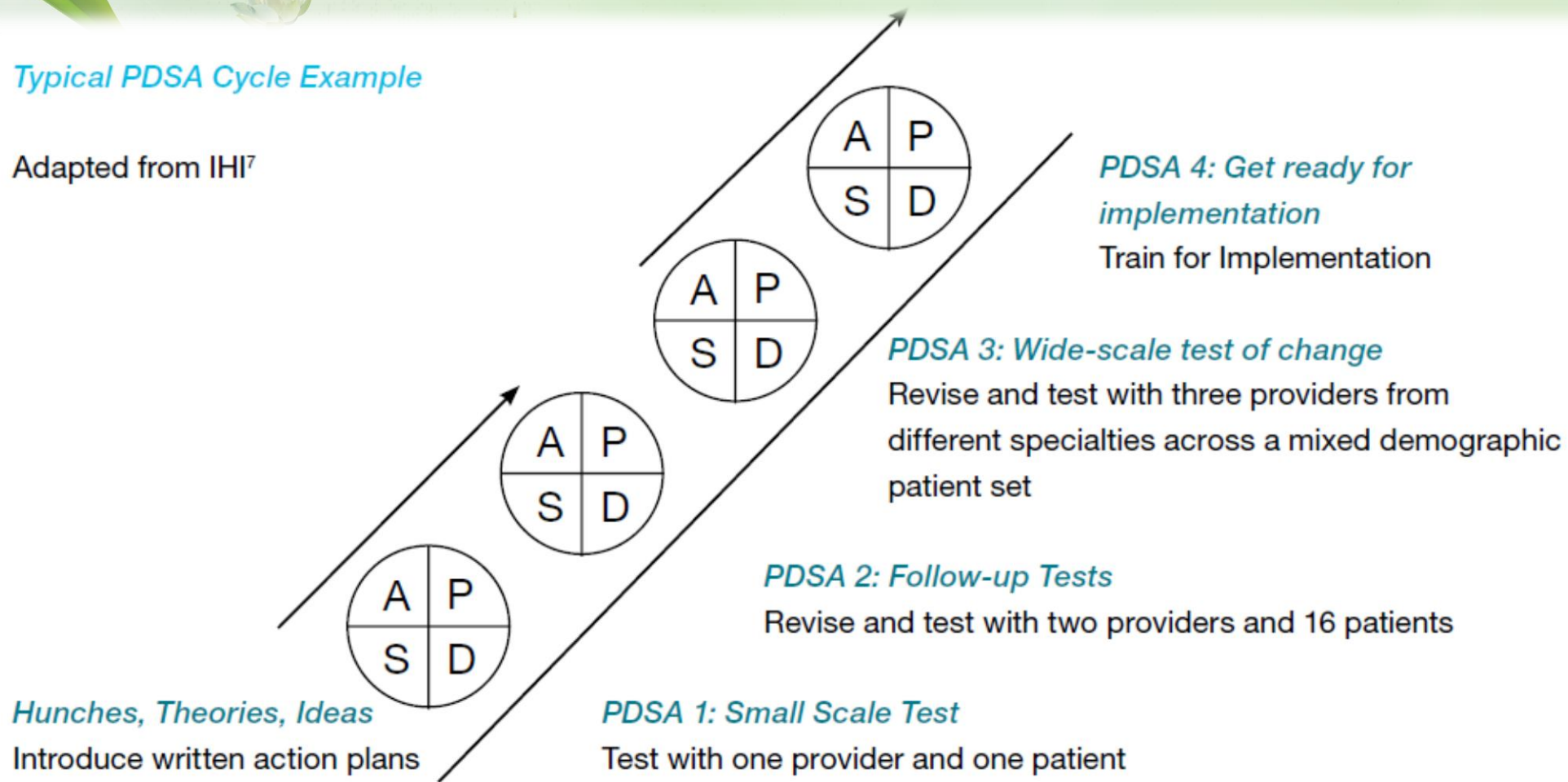

เน้นการทดสอบขนาดเล็ก
ทดสอบต่อเนื่อง
ทดสอบหลายเรื่องพร้อมกัน

Typical PDSA Cycle Example

Adapted from IHI⁷

Approaches for Developing Fundamental Change

- **Critical thinking** มองระบบที่เป็นอยู่ หาโอกาสปรับเปลี่ยน
- **Benchmarking** เปรียบเคียงกับผู้ทำได้ดีกว่าหรือดีที่สุด
  - อาจจะเปรียบเคียงกับงานที่ไม่เหมือนกันก็ได้
  - ใช้การศึกษาและสังเกตกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ
  - ไม่พยายามเลียนแบบทุกประการ
- **Technology** เช่น automation เครื่องมือใหม่ ระบบสารสนเทศใหม่
- **Creative thinking**
  - เพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้ป่วยและให้การดูแลที่มีคุณภาพ เราต้องคิดต่าง และทำต่าง (NHS Scotland)
  - ตัวอย่าง ขจัดขอบเขตที่เป็นข้อจำกัด กำหนดเป้าหมายที่ดูเป็นไปได้ นำตัวเองเข้าไปในสถานการณ์ใหม่
- **Change Concepts**

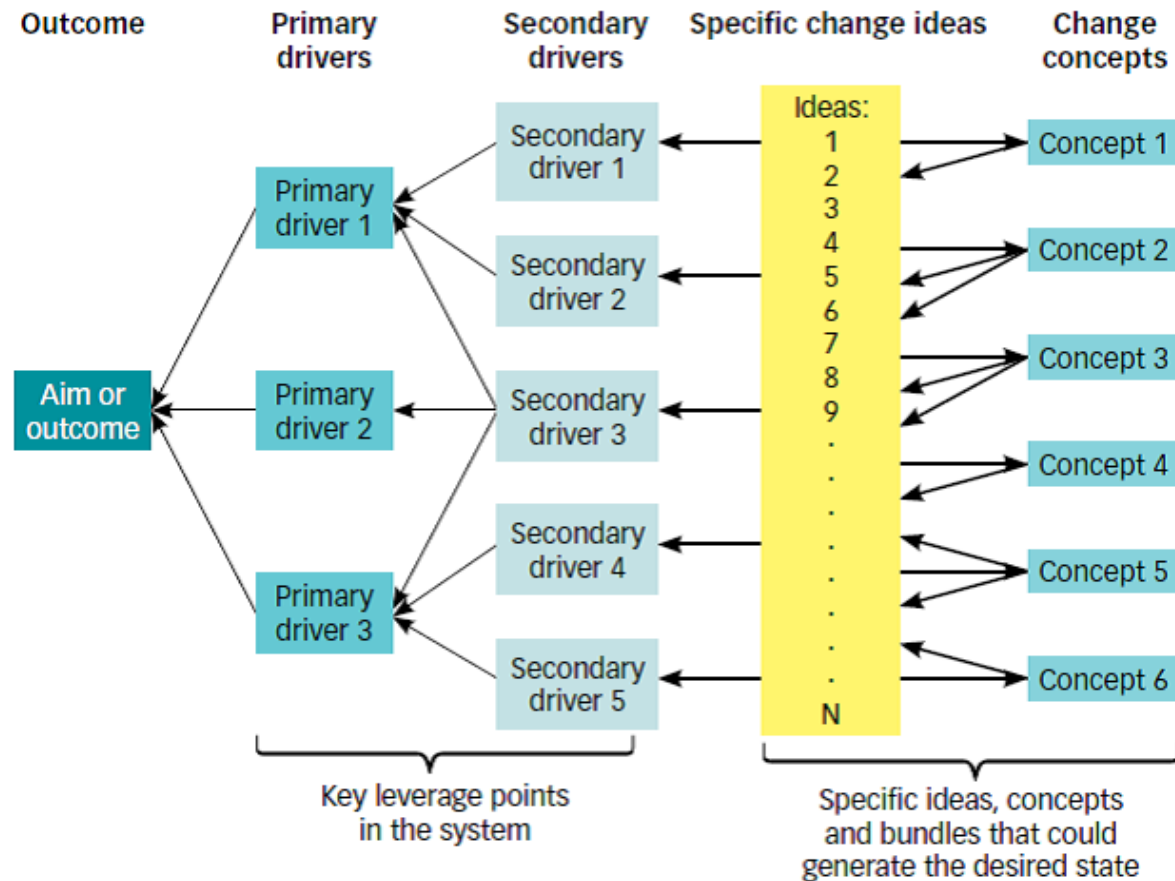

Creativity Tools

- **6 Thinking Hats การคิดด้วยหมวก 6 สี (6 Thinking Hats)**
  - ดูการตัดสินใจด้วยมุมมองที่ต่างกันเพื่อท้าทายวิธีการคิดปกติที่เรามักใช้
  - ด้วยความตระหนักว่ากำลังใช้วิธีคิดอะไร ทำให้เราสามารถ focus ความคิดและการสนทนาได้ง่าย
- **Brainstorming** เทียบเคียงกับผู้ที่ทำได้ดีกว่าหรือดีที่สุด
  - Individual brainstorming เช่น กำหนดเวลา 45 วินาที ให้คิดถึง key word เกี่ยวกับปัญหาที่ต้องการจัดการ
  - Group brainstorming สร้างบรรยากาศให้สนุก ไม่วิพากษ์วิจารณ์ ต่อยอดและรวบรวมความคิด
  - Reverse brainstorming: เราจะเป็นผู้สร้างปัญหาอย่างไร จะทำให้ปัญหามากขึ้นอย่างไร จะทำให้เกิดผลตรงข้ามอย่างไร จะทำให้ผู้ป่วยสับสนและไม่เข้าใจได้อย่างไร จะทำให้กระบวนการซับซ้อนขึ้นอย่างไร -> แล้วกลับคำตอบเป็นตรงข้าม
- **Fresh Eyes** มองสถานการณ์ด้วยสายตาของคนอื่นที่แตกต่างกัน
  - เช่น เด็ก ผู้จัดการ supermarket

Driver Diagram & Change Concepts

Conceptual view of a driver diagram / FIGURE 2

Digital Technology
 Evidence-based
 Human Factors
 Humanized Healthcare
 Lean
 Manage Variation
 Simplicity
 User-centered Design
 Work Environment

Change Ideas for Change Concepts

Change Concept “Eliminate Waste”

1. **ขจัด/ลด/เลิก สิ่งที่ไม่จำเป็น:** สิ่งที่ไม่ได้ใช้, การบันทึกซ้ำซ้อน, การกระทำที่มากเกินไป, การควบคุมระบบ, การส่งมอบ, ตัวกลางหรือคนกลาง
2. **ใช้ให้คุ้ม:** นำกลับมาใช้ใหม่ ใช้สิ่งทดแทน
3. **ลดความหลากหลาย:** การจัดแบ่งประเภท (classifications),
4. **กำหนดค่าที่เหมาะสม:** ปรับปริมาณให้พอเหมาะกับการใช้, ใช้การสุ่มตัวอย่าง, เปลี่ยนเป้าหมายหรือ set point

Change Concept “Improve Work Flow”

1. **ทำพร้อมกัน:** ทำในเวลาเดียวกันพร้อมกัน (synchronize), จัดตารางงานหลายกระบวนการพร้อมกัน, ทำงานคู่ขนาน, ใช้หน่วยประมวลผลหลายหน่วย
2. **ปรับ flow:** ทำให้ขั้นตอนต่างๆ เข้ามาใกล้กัน, ค้นหาคอขวด, ใช้ automation, ทำให้กระบวนการทำงานไหลลื่น, ปรับการทำงานในช่วงเวลาที่มีอุปสงค์สูงสุด
3. **คน:** พิจารณาผู้คนที่เสมือนอยู่ในระบบเดียวกัน

Change Ideas for Change Concepts

Change Concept “Optimize Inventory”

- 1. ปรับระดับ:** ปรับระดับคงคลังให้เหมาะสมกับอุปสงค์ที่คาดการณ์, ใช้ระบบการดึง (pull systems) ผู้ใช้กำหนดการผลิต
- 2. ลดความหลากหลาย:** ทางเลือกของลักษณะผลิตภัณฑ์/บริการ, multiple brands ในรายการเดียวกัน

Change Concept “Change Work Environment”

- 1. ขวัญกำลังใจ:** ใช้การวัดที่เหมาะสม, ดูแลเรื่องพื้นฐาน, ลดสิ่งที่จะบั่นทอนจิตใจในระบบการจ่ายค่าตอบแทน
- 2. การฝึกอบรม:** จัดให้มีการฝึกอบรม รวมถึงการฝึกอบรมक्रमสายงาน, ให้ผู้คนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
- 3. การพัฒนา:** ลงทุนทรัพยากรเพื่อการพัฒนา

Change Ideas for Change Concepts

Change Concept “Focus on Core Processes & Purpose”

1. แบ่งปันความเสี่ยง
2. เน้นการจัดเรียงลำดับอย่างเป็นธรรมชาติและมีตรรกะ
3. พัฒนาความร่วมมือกับแนวร่วม

Change Concept “Enhance Customer Relationship”

1. รับฟังผู้ป่วย/ผู้รับผลงาน, บรรลุข้อตกลงในเรื่องความคาดหวัง
2. โค้ชผู้ป่วย/ผู้รับผลงานในการใช้ผลิตภัณฑ์/บริการ
3. เน้นผล: มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ต่อผู้ป่วย/ผู้รับผลงาน, ทำงานร่วมกับผู้ส่งมอบ
4. อื่นๆ: ใช้ผู้ประสานงาน, มีระดับการตรวจสอบที่เหมาะสม

Change Concept “Manage Time”

1. ลดเวลา: เวลาเตรียมตัว, เวลาตั้งต้น, เวลารอคอย, cycle time
2. ใช้เวลาเพื่อจุดใจ: กำหนดเวลาที่จะใช้ส่วนลด
3. ดูแลเรื่องการบำรุงรักษา
4. ขยายเวลาของผู้เชี่ยวชาญ

Change Ideas for Change Concepts

Change Concept “Manage Variation”

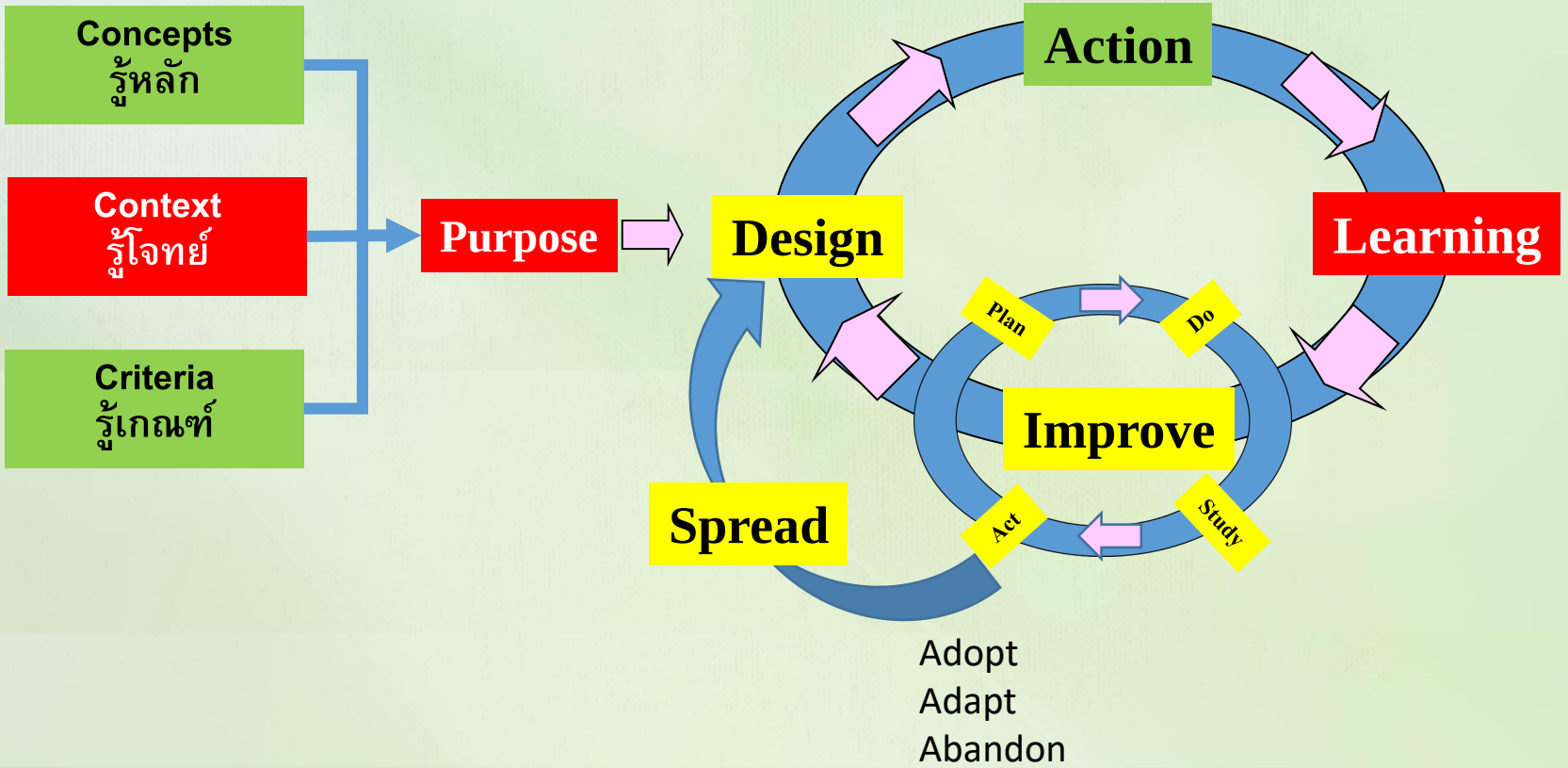
- 1. ลดความแปรปรวน:** สร้างกระบวนการที่เป็นมาตรฐาน, หยุดการก้าวก่ายหรือทำให้ยุ่งเหยิง (tampering), จัดทำค่านิยมเชิงปฏิบัติการ
- 2. เตรียมรับมือ:** ปรับปรุงการคาดการณ์, จัดทำแผนสำรองเพื่อรับสถานการณ์, desensitize, ออกแบบระบบเพื่อป้องกันความผิดพลาด, ใช้ตัวเตือน (reminder), ใช้เงื่อนไขจำกัด (constraint)
- 3. ใช้ประโยชน์จากความแปรปรวน:** จัดแบ่งผลิตภัณฑ์เป็นระดับ, ใช้การจำแนก (differentiation)

Change Concept “Focus on the Product/Service”

- 1. ตอบโจทย์ผู้ใช้:** ปรับให้เข้ากับผู้ใช้จำนวนมาก (mass customize), anytime, anyplace, ใช้ประโยชน์จากแนวโน้มแฟชั่น
- 2. ก้าวล้ำผู้ใช้:** เน้นสิ่งที่มองไม่เห็น สัมผัสได้ยาก (intangible), ลดจำนวนองค์ประกอบ, จำแนกผลิตภัณฑ์/บริการ ด้วยมิติคุณภาพ

9. Spread การขยายผล

Spread Planner

Leadership for Spread

- การปรับปรุงเรื่องนี้เป็น key strategic initiative ขององค์กรหรือไม่?
- มีผู้บริหารระดับสูงรับผิดชอบในการขยายผลหรือไม่?
- มีบุคคลหรือทีมงานที่จะจัดการกิจกรรม day-to-day spread หรือไม่?
- เป้าหมายหรือแรงจูงใจขององค์กรสอดคล้องกับระบบใหม่นี้หรือไม่?

Set-Up for Spread

- ใครเป็นกลุ่มเป้าหมาย (เช่น หน่วยงานไหน ผู้ป่วยกลุ่มไหน)?
- มีหน่วยนำร่อง (pilot site) ที่ประสบความสำเร็จในเรื่องนี้ที่ไหนบ้าง?
- ใครเป็นกลุ่มสำคัญที่จะตัดสินใจรับเรื่องนี้ไปปฏิบัติ?
- กลยุทธ์ที่จะขยายผล
  - ขยายบางองค์ประกอบไปทุกหน่วย หรือทุกองค์ประกอบไปบางหน่วย
  - ความสัมพันธ์กับหน่วยนำร่อง
  - มี champion แล้วหรือต้องพัฒนาขึ้น (ที่ระดับผู้นำและระดับรากหญ้า)

Spread Planner

Set-Up for Spread (ต่อ)

- แผนสื่อสารสองทางระหว่างหน่วยที่รับขยายผลกับหน่วยนำร่อง?
- แนวทางการให้รางวัลและคำชื่นชมในการเข้าร่วมและสร้างความก้าวหน้า?
- ทรัพยากรที่มีอยู่?

Strengthening the Social System

- ใครจะเป็นผู้ส่งสารหลักในการอธิบายระบบใหม่กับกลุ่มเป้าหมาย?
- การใช้ CoP จะช่วยในการขยายผลได้หรือไม่?
- สิ่งที่คุณงานกังวลคืออะไร จะช่วยให้เห็นภาพใหญ่และนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานอย่างไร?
- เครื่องมือและวิธีการที่หน่วยนำร่องใช้ได้ผลมีอะไรบ้าง จะถ่ายทอดไปยังทีมอื่นอย่างไร จะสร้างสิ่งแวดล้อม “all teach, all learn” อย่างไร จะส่งเสริมให้ทีมนำร่องเรียนรู้จากทีมใหม่อย่างไร?
- ผู้นำจะมีส่วนร่วมและเชื่อมต่อกับทีมด้านหน้าอย่างไร?

3P & Clinical Quality Summary / Clinical Tracer

- **Purpose** แสดงเป้าหมายการดูแลผู้ป่วยที่ชัดเจนพร้อมปัจจัยขับเคลื่อน
- **Process** แสดงคุณภาพในทุกขั้นตอนการดูแลผู้ป่วยตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด
  - Zoom out แสดง flow chart ของ key patient care processes พร้อมประเด็นสำคัญ
  - Zoom in ระบุสิ่งต่อไปนี้ในแต่ละขั้นตอน
    - process requirement (รวมทั้ง requirement ที่ได้จากการวิเคราะห์ NEWS โดยเฉพาะความเสี่ยงในขั้นตอนนี้)
    - process design หรือวิธีการเพื่อให้บรรลุ requirement นั้น
    - process indicator ตัววัดที่ใช้ monitor คุณภาพของขั้นตอนนี้ (ถ้าเป็นประโยชน์)
- **Performance** แสดงระดับและแนวโน้มของผลลัพธ์ที่สำคัญ (ตามเป้าหมาย)
  - แสดงด้วย run chart หรือ control chart
  - พร้อมด้วย annotation ที่ระบุ CQI ที่ทำมาในช่วงเวลาต่างๆ
  - แสดงค่าเป้าหมายที่มีการปฏิบัติตามผลลัพธ์ล่าสุด
  - แสดงค่าเทียบเคียง (benchmark) ถ้ามี

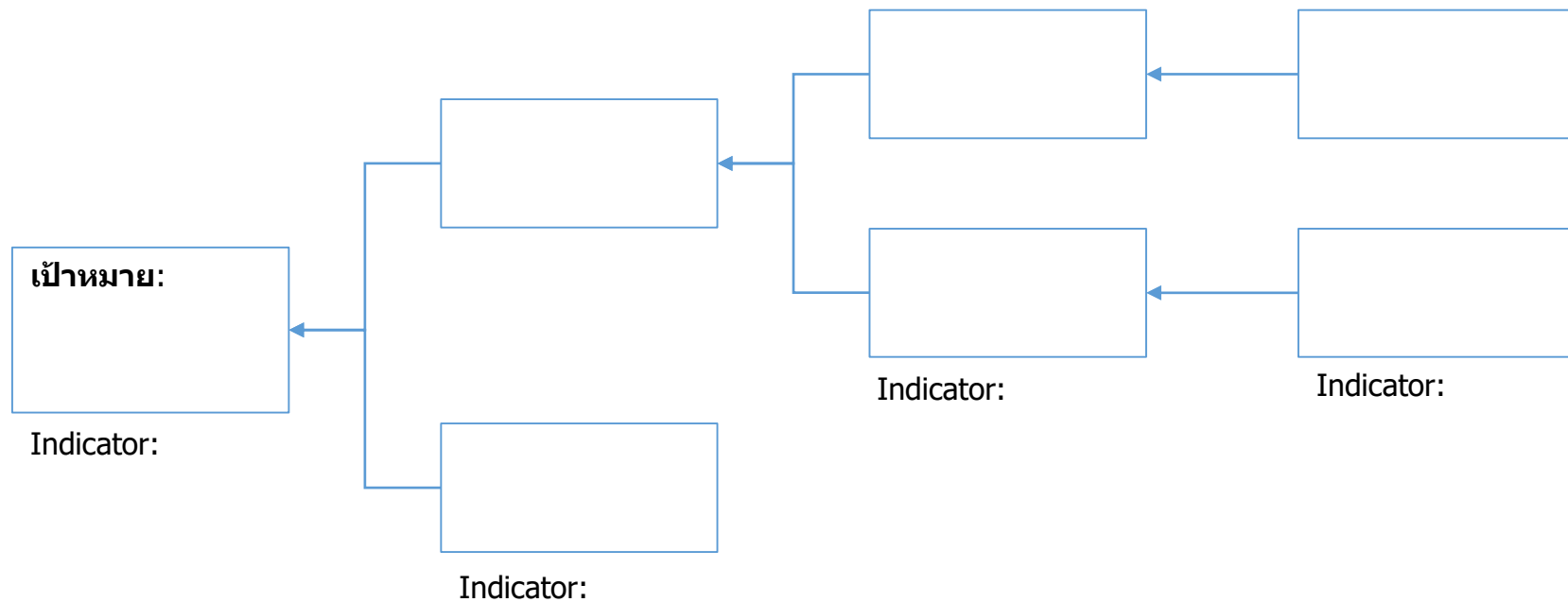
เป้าหมาย ปัจจัยขับเคลื่อน ตัวชี้วัด (Purpose, Driver Diagram, & Indicator)

Purpose

Primary Drivers

Secondary Drivers

Interventions/Change Idea

ค่า
คุณภาพ
'รรม

Process Flowchart ของการดูแลผู้ป่วยโรค.....

19th HA National Forum วันที่ 13-16 มีนาคม 2561

เขียน flowchart ที่ทำให้เห็นภาพรวมของกระบวนการดูแลตั้งแต่ต้นจนจบ เน้นกระบวนการสำคัญของโรคที่น่าเสนอ
ควรระบุประเด็นคุณภาพสำคัญ/ความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนลงไปในแต่ละขั้นตอนต่างๆ ของ flowchart ด้วย

การจัดการกระบวนการ (Process Management)

กระบวนการ	ข้อกำหนดของกระบวนการ	ตัวชี้วัดของกระบวนการ	การออกแบบกระบวนการ

ข้อกำหนดของกระบวนการ (process requirement)

ระบุ**สิ่งที่คาดหวัง**จากกระบวนการด้วย key word สั้นๆ โดยพิจารณาจาก**ความต้องการของผู้รับผลงาน** มาตรฐานวิชาชีพ และ**ความเสี่ยง**ที่อาจทำให้ไม่บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดของกระบวนการ (process indicators)

ระบุ**ตัวชี้วัด**ที่สัมพันธ์กับข้อกำหนดของกระบวนการ และเป็นประโยชน์ในการทำให้นั่นใจในคุณภาพของกระบวนการนั้น

การออกแบบกระบวนการ (process design)

พิจารณา driver diagram และ process requirement แล้วพิจารณาว่าจะใช้**แนวคิดการออกแบบอะไร** เช่น simplicity, visual management, human factor engineering, human-centered design, Lean thinking

ใช้ run chart หรือ control chart เพื่อแสดงผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่ระบุไว้ใน driver diagram และตาราง process management
ระบุการปรับปรุงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่างๆ ที่สัมพันธ์กับผลลัพธ์

19th HA National Forum วันที่ 13-16 มีนาคม 2561

Thank You